

Info

Kosovo valimised korrektsed, kuid valimisaktiivsus pettumustvalmistav

Ajal, mil Kosovo tuleviku osas käivad tulised läbirääkimised, paluti möödunud laupäeval, 17. novembril regiooni 1,5 miljonit elanikku hääletuskastide juurde kohalikku assambleed ja omaavalitsuste juhte valima. Arvestades pingeid Kosovo albaanlaste ja serblaste vahel, tekib küsimus, kas valimised korraldati ka nõuetele vastavalt? Parlamendi kuueliikmeline vaatlemisdelegatsioon tõdes, et valimised korraldati küll korrektelt, kuid hääletusaktiivsus oli madal.

Valimised toimusid ajal, kui Serbia esindajad ja etnilis albaanlased peavad läbirääkimisi Kosovo tuleviku osas. Kosovo on ikka veel formaalselt Serbia provints, mida alates 1999. aastast on hallanud ÜRO ning milles valvavad rahu NATO üksused. Kosovo elanikkonnast enamuse moodustavad albaanlased (90%) soovivad iseseisvust. Belgradi pilgu läbi on Kosovo valimised samm iseseisvuse poole, mistõttu paluti serblastel valimisi boikoteerida.

Madal osalus teeb ärevaks

25 000 valimisvaatleja seas olid kohal ka 6 Euroopa Parlamendi delegaati. "Valimised olid korraldatud rahvusvaheliste nõuetele vastavalt," ütles kohal olnud Euroopa Parlamendi Kagu-Euroopa delegatsiooni esimees Doris Pack. "Mingeid probleeme ei olnud, välja arvatud see, et serblastel ei lubatud valima minna ja nad ei andnud kohati oma kodupaikades valimisjaoskondade loomiseks ruume."

Packi sõnul põhjustab albaanlaste madal valimisaktiivsus ärevust. Tema mängivad selles rolli kaks tegurit: pettumus raskes igapäevaelus ning Kosovo selguseta tulevik. Esialgsete tulemuste põhjal oli valimisaktiivsus 40-45%.

Tekib albaanlaste koalitsioon

Valimiste kaks põhikandidaati olid Kosovo Demokraatlik Partei (PDK, juht Hashim Thaci) ning Kosovo Demokraatia Liit (LDK, juht Fatmir Sejdiu). Mõlemad parteid jahtisid albaanlastele mõeldud 100 saadikukohta. 20 kohta olid mõeldud serblastele ja teistele vähemustele.

Valitav assamblee valib omakorda regioonile valitsuse. Esialgsete valimistulemuste järgi (90% häälest loetud) sai Thaci PDK 34% ja Sejdiu LDK 22% häälest. Tõenäoliselt moodustavad kaks parteid ka koalitsiooni. Euroopa Parlament kutsub kõiki parteisid ja poliitjuhte valimistulemusi respekteerima.

Otsus tuleviku kohta tuleb peagi?

Kosovo tulevikualased läbirääkimised lõppevad ametlikult 10. detsembril 2007. Doris Pack ütles, et on Kosovo tuleviku suhtes optimistlik, kuigi tema sõnul arvavad paljud inimesed heauskelt, et 10. detsembril "saab kõik otsustatud".

Packi jaoks on Ahtisaari "tingimustega iseseisvuse plaan" ainus võimalus Kosovo jaoks. Ahtisaari veebruaris välja kuulutatud plaan pakub välja, et Kosovo saaks lipu ja rahvushümni ja et piirkond jääks rahvusvahelise üldsuse kaitse alla. ÜRO, kes on Kosovos rahu valvanud 1999. aastast alates, annaks haldusvastutuse üle ELile.